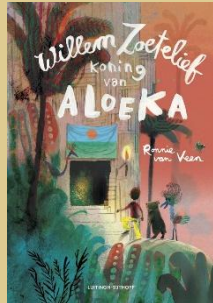




Inspiratiefiche

door Joke Gevaert



Willem Zoetelief, koning van Aloeka

Auteur: Ronnie van Veen

Uitgever: Luitingh-Sijthoff

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Ronnie van Veen (1978) is een Nederlandse auteur die al van kindsaf aan graag verhalen schrijft. Wat begon met volgeschreven schoolschriften en dagboeken groeide uit tot het schrijven van kinderboeken voor jonge lezers. Hij is ook podcaster. Dit boek is zijn debuut als kinderboekenschrijver.

Korte inhoud

Het boek vertelt het verhaal van Willem, een jongen die door de vele ruzies thuis een veilige plek zoekt in zijn fantasie. Die vindt hij op Aloeka, een zelfbedacht eiland waarvan hij koning is. Wanneer klasgenoten Wessel en Barry hem uitlachen en zijn droomwereld onder druk komt te staan, moet Willem leren omgaan met tegenslagen. Thema's als verbeelding, pesten, zelfvertrouwen en veerkracht lopen als een rode draad door het verhaal. De kracht van het boek zit in de originele combinatie van een herkenbare leefwereld en een rijke fantasiewereld.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.



Reisbureau Aloeka



Materiaal

- laptop of tablet
- zonnebril of zonnehoed
- reiskoffer
- atlas of wereldbol
- reisfolder in kleur voor de begeleider (zie bijlage 1)
- achterkant reisfolder voor elk jurylid (zie bijlage 1)
- kleurpotloden of stiften

Reageer op wat de juryleden aanbrengen. Gebruik hun antwoorden als vertrekpunt voor verdere vragen en volg niet noodzakelijk alle vragen uit de fiche.

Kom binnen met een reiskoffer, een atlas en een zonnige outfit. Verwelkom de kinderen in jouw reisbureau en vertel dat je vandaag een unieke promotie hebt voor een exclusieve vakantiebestemming naar een eiland dat maar weinig mensen kennen. Het heet Aloeka. Lees de reisfolder voor maar vertel nog niets over het boek. Laat de kinderen vervolgens reageren:

- Welk beeld blijft het meest in je hoofd hangen?
- Welke plek of activiteit uit de folder maakt je nieuwsgierig?
- Wat zou je graag nog meer willen weten over dit eiland?
- Waardoor denk je dat Aloeka een bijzondere plek is?
- Waarom zouden de mensen op deze promotie ingaan en naar Aloeka reizen? (de prijs, de rust, uniek, zon ...)

Neem daarna het boek erbij en vertel dat er een jongen, Willem, op dit eiland woont. Vertel dat hij ongeveer even oud is als de juryleden. Lees voor hoe Willem op Aloeka terechtgekomen is door pagina 26 tot en met 29 te lezen, tot aan: "... totdat ik me realiseerde dat ik op Aloeka helemaal geen tv had."

- Hoe denk je dat Willem op het eiland terecht is gekomen? (laat fantasie toe)
- Wat viel je op aan de manier waarop Willem over Aloeka vertelt? (bewonderend, enthousiast ...)
- Wat vind je ervan dat Willem zo'n jonge koning is? Is dat iets wat je verwachtte?
- Welke drie dingen zou jij meenemen naar Aloeka?
- Wat zou jij het meest missen als je plots op Aloeka terechtkwam?
- Stel dat je met ons reisbureau naar Aloeka reist, wat zou je daar dan doen?
- Was er iets in het verhaal dat je vreemd of moeilijk te geloven vond?

Vertel vervolgens dat we Willem en het eiland beter zullen leren kennen tijdens het lezen van het boek. Nodig de kinderen uit om nog een illustratie te maken voor het reisbureau. Ze zijn namelijk nog op zoek naar een afbeelding om de folder te vervolledigen en zo reizigers te overtuigen om naar Aloeka te reizen. Laat de kinderen het eiland tekenen op het witte deel van de folder. Je kan er ook voor kiezen om de kinderen foto's te laten kleven. Laat hen dan afbeeldingen zoeken in reisbrochures of foto's afdrukken van (reis)websites.

Laat de juryleden hun folder voorstellen aan de juryleden alsof ze bij de reisorganisatie werken. Ze moeten proberen de anderen te overtuigen om naar Aloeka te reizen. Ter afsluiting kun je samen met de juryleden de binnenflap bekijken waarop Ronnie van Veen het eiland Aloeka heeft afgebeeld.

2

TIJDENS HET LEZEN



Materiaal

- enkele atlassen uit de bibliotheek of toegang tot online wereldkaarten zoals <https://24timezones.com/wereldkaart>.
- grote flap met pen

De wereld om ons heen

Ga samen op zoek naar waar het eiland kan liggen door in een atlas of op een wereldbol te kijken.

- Welke informatie kregen we al uit het verhaal? (eiland, Indische Oceaan, warm klimaat, afgelegen ...)
- We weten dat Aloeka in de Indische Oceaan ligt. Welke twee andere grote oceanen ken je nog? (de Grote Oceaan, de Atlantische Oceaan)
- Aan welke oceaan grenst ons land? (strikvraag: aan geen enkele, België grenst wel aan de Noordzee)
- Tussen welke werelddelen ligt de Indische Oceaan? (Azië, Oceanië, Antarctica, Afrika)

Je kunt hier eventueel ook de windstreken aan bod laten komen.

Voorbeeld: Azië ligt ten noorden van de Indische Oceaan, Afrika ten westen ...

- In welk werelddeel wonen wij? (Europa)
- Ken je nog andere werelddelen? (er zijn er zeven; dus nog Noord- en Zuid-Amerika)
- Welke eilanden kun je in de Indische Oceaan terugvinden? (laat hen zoeken: er zijn er duizenden ...)

Ga eventueel met de juryleden door de bibliotheek en laat hen een boek over de wereld of andere landen kiezen. Laat hen het boek mee naar huis nemen en verder op zoek gaan boeiende weetjes die ze tijdens een volgend leesmoment kunnen voorstellen aan de groep.

Het is een naald in een hooiberg om Aloeka te vinden. Laat de juryleden de eerste vier hoofdstukken lezen. Daarin komen ze te weten waar het eiland Aloeka volgens Willem ligt.

- Waar ligt Aloeka? Duid die plaats aan op de kaart. (p.18 – tussen Madagaskar en Australië)
- Hoe zouden Willem en zijn vrienden naar die landen kunnen reizen?
- Welke landen liggen het dichtst bij de plaats waar jij Aloeka zou situeren?
- Welke route zou jij op de kaart volgen om van België naar Aloeka te reizen?

TIP: Leuke websites voor nieuwsgierige juryleden.

Er komen heel wat landen aan bod in het boek. Hang een grote flap op in de ruimte. Hier kunnen de juryleden tijdens elk leesmoment de landen noteren die ze tegenkomen. Willen de kinderen meer ontdekken over landen? Dan

is <https://www.kidsweek.nl/landen> een aanrader. Ze staan alfabetisch gerangschikt, net zoals Willem zijn favoriete boek 'Reis rond de wereld.'

En verder, op <https://thetruesize.com/> kan je onderzoeken hoe groot landen zijn in vergelijking met elkaar. Via <https://geteach.com/> kan je wereldkaarten vergelijken door verschillende lagen aan of uit te zetten.

3

NA HET LEZEN

Waar of niet waar?



Materiaal

- realiteit of fantasie (zie bijlage 2)

De gekozen fragmenten uit de bijlage komen uit de eerste helft van het boek (tot hoofdstuk 16). Deze opdracht kun je dus zowel na het lezen van het volledige boek als tijdens het lezen inzetten.

Lees een fragment voor waarbij de juryleden kiezen of het echt is of fantasie.

—We gaan in het midden van het lokaal staan. Ik lees een fragment uit het boek voor.

Denk je dat het zich afspeelt in de echte wereld van Willem, dan ga je links staan.

Denk je dat hoort bij zijn fantasiewereld, dan ga je rechts staan.

Laat ze hun keuze kort toelichten en vraag op het einde welke verschillen ze merkten tussen de twee werelden.

Vertel dat Willem soms vlucht in zijn fantasiewereld.

- Welke dingen kan Willem wel op Aloeka doen maar niet in zijn echte leven? (lekker eten, vakantie beleven, dapper zijn ...)
- Wat vind jij het leukste aan Aloeka?
- Waarom is Aloeka zo'n fijne plek voor Willem? (weg van de ruzies thuis, de pestkoppen ...)
- Wat vertelt dit over hoe Willem zich voelt? (angstig, ongelukkig, anders dan anderen ...)
- Wie hielp Willem om weer in zichzelf te geloven? (vooral capibara Hendrik)
- Wat doe jij als je het moeilijk hebt? (vrij antwoord, niet verplicht)
- Welke raad zou je Willem willen geven als hij het nog eens moeilijk heeft?

Eindbespreking

- Was Aloeka zoals jij het je had voorgesteld?
- Wat vond je van het einde van het verhaal?
- Toen Willem uit de kerker gehaald werd en de strijd aanging met Wessel?
- Toen Willem in de winkel Wessel tegenkwam?

- Waarom is Willem zijn vader op het einde van het verhaal de grote held? (hij toont in de echte wereld dat hij er is voor Willem)
- Als je de reisfolder van bij aanvang nog eens bekijkt, zijn er dan dingen die je nu anders ziet? (op de achterzijde staat het volkslied en de belangrijkste regel: doe goed)
- Hoe zou jouw eigen eiland eruitzien?
- Welke regels zouden er gelden op jouw eiland?

Creatieve verwerking

Een slogan voor het boek



Materiaal

- papier
- schrijfmateriaal

Maak duo's bij de juryleden en laat ze voor het reisbureau een slogan ontwerpen ter promotie van het boek.

- Welk stuk uit het boek zou je zeker aan iemand vertellen om deze nieuwsgierig te maken naar het boek?
- Zou je dit boek aanraden aan vrienden? Waarom?
- Welke slogan kan je bedenken om mensen naar het boek te lokken?

Laat de juryleden vervolgens stemmen op hun favoriete slogan.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- De lijst van Violet Sopjes / David Vlietstra en Yoko Heiligers (ill.) (Gottmer, 2024) (zelfvertrouwen, omgaan met moeilijke momenten)
<https://www.boekenzoeker.be/de-lijst-van-violet-sopjes>
- Dertien rennende hertjes / Edward Van de Vendel en Mattias De Leeuw (ill.) (De Eenhoorn, 2012) (fantasiewereld en werkelijkheid)
<https://www.boekenzoeker.be/dertien-rennende-hertjes>
- Vliegen als een bij / Roland Schimmelpfennig en Stefan Yamá Cab (ill.), Esther Ottens (vert.) (Ploegsma, 2023) (moeilijke thuissituatie, fantasiewereld, veerkracht)
<https://www.boekenzoeker.be/vliegen-als-een-bij>
- Bosanemonen en pistratten / Oskar Kroon, Bernadette Custers (vert.) (Van Goor, 2025) (pesten, zelfvertrouwen)
https://bibliotheek.be/catalogus/oskar-kroon/bosanemonen-en-pistratten/boek/library-marc-vlacc_10520166?q=Bosanemonen%20en%20pistratten

Andere boeken van Ronnie van Veen vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Ronnie%20van%20Veen>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- <https://www.ronnievanveen.nl/over-mij>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Mondeling taalgebruik – Spreken, presenteren en vertellen – 1.3.11: De leerlingen kunnen bij het vertellen of presenteren afstemmen op het spreekdoel en het publiek.
- Nederlands – Mondeling taalgebruik – Mondelinge interactievaardigheden – 1.3.14: De leerlingen kunnen doelgericht deelnemen aan mondelinge interactievormen zoals dialoog, discussie en groepsgesprek en hierbij de volgende interactiestrategieën toepassen.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.7: De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen elementen uit de tekst en emoties en gedachten tijdens het lezen van de tekst.
- Aardrijkskunde – Topografie – Topografisch referentiekader – 4.1.1: De leerlingen kennen de naam en de ligging van:
 - de schoolgemeente en eventuele deelgemeenten, en buurgemeenten;
 - de eigen regio;
 - de Belgische provincies met hun hoofdplaatsen;
 - de buurlanden van België;
 - de gewesten en gemeenschappen;
 - Schelde, Maas en IJzer;
 - een aantal regio's van België: Kempen, Hoge Venen, kuststreek, Ardennen;
 - Noordzee en Middellandse Zee;
 - de werelddelen: Afrika, Antarctica, Azië, Europa, Oceanië, Noord-Amerika en Zuid-Amerika;
 - de Grote Oceaan, Atlantische Oceaan en Indische Oceaan;
 - de vulkaan: de Etna.
- Aardrijkskunde – Aardrijkskundige vaardigheden, onderzoek en denken – Aardrijkskundige bronnen en vaardigheden – 4.3.1: De leerlingen kunnen met betrekking tot aardrijkskundige vaardigheden: een digitale en analoge kaart hanteren, inclusief werken met legende, oriëntatie, (tussen)windrichtingen;
 - werken met register en vakcoördinaten;
 - zichzelf oriënteren met behulp van verschillende methoden: kompas, kaart en zon;
 - landschappen schetsen om menselijke en natuurlijke aspecten schematisch weer te geven;
 - aardrijkskundige staaf- en lijngrafieken bespreken.



Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Joke Gevaert, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1



Ontdek ALOEKA

Wie Aloeka bezoekt, wil nooit meer naar huis.

+32 3 204 10 00
info@iedereenleest.be
<https://www.deleesjury.be/>

 JEUGDJURY TRAVEL

ALOEKA

Deze verborgen parel in de Indische Oceaan, met haar witte stranden en wuivende palmbomen, betovert iedereen die er komt.



WAAROM BEZOEKEN?

Onvriendelijkheid verboden!

Een hemel vol sterren.

Unieke diersoorten zoals de paarse pandabeer, de streeploze zebra, de sum en de Aloekavogel.

 JEUGDJURY TRAVEL

NU SLECHTS €299

7 DAGEN

Zwemmen, wandelen tussen de smukke planten, praten met capibara's...

EILAND

Aankomst per boot?

Het eiland bereik je via een palmboompoort.

PALEIS

Exclusief bezoek aan het koninklijke bamboepaleis van Willem de Aardige.



Gisteren,
vandaag en
morgen.

DOE AARDIG

BIJLAGE 2

Realiteit

p.36

Op de terugweg kwam ik mijn grote topovriendin Lara tegen, met haar moeder. Ik wilde wat zeggen, maar ik wist niet zo gauw wat, dus vroeg ik of ze nog niet op vakantie was naar Zweden. Ze lachte en zei: 'Dat zie je toch?' Ik sloeg mijn hand tegen mijn voorhoofd. Het was inderdaad een domme vraag. Maar ze vergaf het me, want terwijl Lara me al voorbij was gelopen, riep ze over haar schouder: 'Doei, Willem!' Erg aardig. Ik zei doei terug. 'En veel plezier in Kloten!' riep ik er snel achteraan.

p.45

Mama lachte en aaide over mijn hoofd als ik nog zes was. Ik trok mijn hoofd weg. 'Willem, vakanties gaan niet. Zakgeld ook niet. Er moeten laptops gekocht worden, en internet, en zwemlessen voor Elsje enzovoort. Helaas. Doeit!' Ze vluchtte het huis uit naar de kluswinkel. Ik speelde met een korstje brood waar ik geen zin meer in had.

p.65

Papa was boos, maar toch bleven we zitten: niemand had zin om naar de supermarkt te gaan. We hadden honger. Ans zei dat ze vegetariër is en dus geen knakworsten hoefde. 'Dan deel je die elf knakworsten dus met z'n drieën, pap. Krijgt iedereen drie en twee derde knakworst. Vette winst.' Papa keek haar glazig aan alsof hij nog bezig was met de rekensom. Hij richtte zich weer op het blik, schudde zijn hoofd, zette het blik met een smak op tafel en riep hard: 'Daar gaat het niet om, Ans! Het gaat om het principe!'

p.78

In de bibliotheek liep ik naar de afdeling 'landen'. Daar ligt mijn favoriete boek dat Reis om de wereld heet. Alle landen van de wereld staan erin, op alfabet. Het is een wereldboek waarin elk land wordt beschreven. Het staat niet in de rij tussen de andere landenboeken, omdat ik het altijd verstop. Ik leg het namelijk op een plank achter een rij hoge boeken. Zo ziet niemand het liggen.

Fantasie

p.40

Ze keek me aan. Zachtjes zei ze: 'Weet je, Willem... ik wil hier voor altijd blijven.' Ik zei dat dat geen enkel probleem was: ze voldeed aan alle Aloekaanse eisen en wetten. 'Weet je wat we zouden kunnen doen?' vroeg ik haar opgewekt. Lara keek me vragend aan. 'Trouwen!' riep ik blij. 'Het Aloekaanse volk smeekt al een tijdje om een koningin. Als je met mijn trouwt, heeft Aloeka naast een koning ook een koningin!'

p.59

Alle Barry's hadden ananassen in hun handen en bekogelden mij ermee. Met mijn handen over mijn hoofd trok ik me terug. Koningin Lara werd van het balkon naar binnen getrokken. Ik wilde roepen dat ik haar kwam redden, maar ze had me al niet meer kunnen horen. En ik wist ook niet helemaal zeker of ik dat wel kon maken tegenover Wessel en zijn leger vol butlers. Zoveel Barry's...

p.75

Hendrik trok zijn bovenlip op en toonde zijn lange knaagtanden. Hij haalde diep adem en zei dat-ie mij waarschijnlijk wel kon helpen, ook al was hij officieel met pensioen. 'Maar eerst gaan we ontbijten. Eet u met ons mee?' vroeg hij terwijl hij met een breed gebaar de andere capibara's in de grot aanwees. 'Voor het ontbijt kunnen we allemaal, een voor een, wat keutels voor u laten.' Ik wilde niet onbeleefd zijn, maar een ontbijt van capibarakeutels stond waarschijnlijk onder aan mijn lijst van favoriete ontbijtjes.

p.106

'Het was een drukke dag voor mij, als nieuwe heerser van dit eiland. Ik kan dus wel wat vermaak gebruiken.' Dat kwam goed uit: als nar was ik de juiste persoon om Wessel te laten lachen. Maar voordat ik iets kon doen, zie Wessel dat hij een goede mop had. 'Wat zegt een poes als ze haar poot tegen de stoel stoot?' Hendrik en ik keken elkaar aan. We hadden geen idee. De Barry's op het balkon haalden ook hun schouders op. 'Mi-auw!' riep Wessel. Hij schaterde het uit. Zijn Barry's schaterden mee.